

PM 2015:205 RI (Dnr 105-1489/2015)

Ersättares möjlighet att lägga skrivelser

Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Södermalms stadsdelsnämnds hemställan anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har överlämnat ett ärende gällande en skrivelse från Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (FP). Vid sammanträdet den 24 september 2015, när skrivelsen behandlades, ansåg nämnden att frågeställningen rör alla nämnder i staden och överlämnade därför ärendet till kommunstyrelsen.

I ett särskilt uttalande till Södermalms stadsdelsnämnds hemställan påpekar Filip Solsjö m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (FP) att vissa nämnder tillåter ersättare att ”lägga skrivelser [och då] ... hänvisar till varje ordförandes rätt att låta förslag utanför dagordningen gå in för beredning”. I uttalandet jämförs detta förfarande med att låta medborgarförslag gå in på dagordningen. I uttalandet sägs vidare att de allianspartier som har ersätтарыpresentation i Södermalms stadsdelsnämnd under mandatperioden åren 2015-2018 kommer att förhålla sig till medborgarförslag för att lyfta frågor utanför dagordningen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser ingen möjlighet att ge icke tjänstgörande ersättare förslagsrätt.

Mina synpunkter

Det är bra att juridiska avdelningen undersökt huruvida det är förenligt med kommunallagen att ersättare väcker ärenden i nämnder och styrelser då det framgått att frågan hanterats olika i staden. Jag hänvisar till stadsledningskontorets utlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Södermalms stadsdelsnämnds hemställan anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 19 november 2015

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut avslås.
2. Kommunstyrelsen besvarar Södermalms stadsdelsnämnds hemställan med vad som anføres nedan.
3. Därutöver anføres följande.

Vi anser att majoritetens tolkning av kommunallagen gällande ersättares möjlighet att lägga skrivelser i stadens nämnder i detta ärende har uttolkats alltför snävt, om än helt korrekt. Detta innebär ett avsteg från den mer generösa praxis som tillämpades under Alliansens majoritet. Vi kan konstatera att frågan om ersättares möjlighet att lägga skrivelser har diskuterats i olika nämnder och att det tycks finnas olika praxis i de olika nämnderna. De nämnder som tillåter ersättare att lägga skrivelser hänvisar till varje ordförandes rätt att låta förslag utanför dagordningen gå in för beredning. Vi beklagar att den rödgrönrosa majoriteten, som säger sig vilja värna och utveckla stadens demokratiska arbetsformer, har valt snävast möjliga uttolkning av kommunallagen på ett sätt som kraftigt beskär mindre partiers möjlighet att agera i opposition. Det gynnar inte den representativa demokratin i staden.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Johanna Sjö och Lars Jilmstad (alla M), Lotta Edholm (L) och Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har överlämnat ett ärende gällande en skrivelse från Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (FP). Vid sammanträdet den 24 september 2015, när skrivelsen behandlades, ansåg nämnden att frågeställningen rör alla nämnder i staden och överlämnade därför ärendet till kommunstyrelsen.

I ett särskilt uttalande till Södermalms stadsdelsnämnds hemställan påpekar Filip Solsjö m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (FP) att vissa nämnder tillåter ersättare att ”lägga skrivelser [och då] ... hänvisar till varje ordförandes rätt att låta förslag utanför dagordningen gå in för beredning”. I uttalandet jämförs detta förfarande med att låta medborgarförslag gå in på dagordningen. I uttalandet sägs vidare att de allianspartier som har ersätтарыpresentation i Södermalms stadsdelsnämnd under mandatperioden åren 2015-2018 kommer att förhålla sig till medborgarförslag för att lyfta frågor utanför dagordningen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunallagen (KL) 4 kap. 17 § framgår det att ledamöter i nämnder får väcka ärenden i nämnderna. Av 18 § i samma kapitel framgår det att ersättare har samma rättigheter som ordinarie ledamöter när de tjänstgör. Av nämnda lagtext följer att ersättare inte har rätt att väcka ärenden, det vill säga lämna in skrivelser, i nämnder om de inte tjänstgör.

I Kommunal författningssamling för Stockholm (Kfs) 2008:12, § 11 framgår att ordföranden ansvarar för att upprätta föredragningslista inför varje sammanträde. I och med detta har ordföranden rätt att väcka ärenden. Stadsledningskontoret bedömer dock att detta inte möjliggör för ersättare att väcka ärenden. Om ordföranden väljer att väcka ett ärende på initiativ från en ersättare som inte tjänstgör, ska detta inte likställas med att ersättaren har väckt ärendet. Ärendet väcks då av ordföranden och det ska inte noteras i protokollet att ersättaren har väckt ärendet. En ersättare har rätt att lämna ett ersätтарыtrande och kan därmed visa att den stödjer ett visst ärende eller har en viss åsikt i en fråga.

Stadsledningskontoret ser ingen möjlighet att ge icke tjänstgörande ersättare förslagsrätt. Medborgarförslag regleras särskilt i KL 5 kap 23 § första stycket, och det framgår vidare av § 25 andra stycket, i samma kapitel att fullmäktige får delegera till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärenden som väckts enligt KL 5 kap. 23 §. Medborgarförslag får enbart läggas fram av enskilda och inte av föreningar, sammanslutningar, råd eller andra organisationer.